

به نام خدا

در 2 جلسه قبل هدف ما صرفاً آشنایی اجمالی با این ربات‌ها بود و قصد نداشتیم به طور تخصصی‌تر وارد بحث شویم. اما در مورد نحوه طراحی این ربات‌ها بحث‌ها و نکات مفصلی باید مطرح شود که این نکات به تدریج در جلسه‌های آینده تشریح خواهند شد. از جمله این مباحث، سیستم‌های حرکتی چهار جهته، سنسور‌های فاصله یا مختلف، قطب نمای الکترونیکی، و سیستم‌های مکان‌یابی هستند، که تلاش می‌کیم هر کدام از این مباحث را در جلسه‌هایی مفصل مورد بررسی قرار دهیم.

اما در این جلسه بحث را در مورد ربات‌های مین‌یاب کنترل از راه دور (Manual) و رقابت فنی لیگ ربات‌های مین‌یاب ادامه خواهیم داد.

این تصویر متعلق به تیم **mine explorer** است که در اولین دوره مسابقات رباتیک خوارزمی مقام کسب کرد.

تفاوت بارز ربات‌های مین‌یاب کنترل از راه دور با ربات‌های مین‌یاب خودکار، در نحوه هدایت آن‌ها است؛ در ربات‌های مین‌یاب خودکار همان‌طور که توضیح داده شد، تمامی حرکات ربات توسط مدارات داخلی ربات کنترل می‌شود و هیچ‌کس حق ندارد به هیچ‌وجهی حرکات و تضمیمات ربات را کنترل کند و آن را به نوعی هدایت کند، اما در ربات‌های مین‌یاب کنترل از راه دور، یک نفر به عنوان اپراتور به داور معرفی می‌شود که این فرد حق دارد توسط سیستم های کنترل از راه دور، ربات را در زمین مسابقه مستقیماً کنترل کند. اما نکته اساسی اینجاست که زمینی که ربات باید در آن جستجو کند زمین بسیار ناهموار و نامناسبی است، و طراحی و ساخت رباتی که فقط بتواند در تمام نقاط این زمین حرکت کند بسیار کار دشواری است. عکس زیر یک تصویر از زمین مسابقه‌ای است که ربات باید تمام آن را به دنبال مین جستجو کند!

همان‌طور که احتمالاً حدس زده اید در این ربات های مین یاب خودکار، بیشتر پیچیدگی‌های فنی در بخش مکانیک است، زیرا کنترل تمام بخش های ربات بر عهده اپراتوری است که توسط دستگاه کنترل از راه دور، ربات را کنترل می‌کند، و طبیعتاً نیازی به سیستم های کنترل هوشمند و الگوریتم‌های پیچیده رد مانع و غیره ندارد.

حالا کمی تخصصی‌تر این لیگ را بررسی کنیم . برای شروع بند اول از دفترچه قوانین را عیناً می‌بینیم:

هدف از این مسابقه طراحی ربات هایی است که بتوانند ر زمین های ناهموار حرکت کرده و مین‌های دفن شده در زمین را کشف نمایند. در این مسابقه کنترل ربات توسط یک اپراتور انجام می‌شود. اپراتور در فاصله‌ی 20 الی 30 متری زمین مسابقه مستقر شده و هیچگونه دیدی بر روی جزئیات زمین مسابقه ندارد . اعضای تیم حق فرمان دادن و کمک به اپراتور را ندارند . اپراتور فقط توسط وسایلی که روی ربات نصب است حق کنترل ربات را دارد.

همان طور که در قوانین می بینید، اپراتور فقط می تواند با وسایلی مانند دوربین که بر روی ربات نصب شده است زمین را ببیند و ربات را هدایت کند و هیچ گونه دید مستقیمی بر روی زمین مسابقه ندارد. و اما در مورد زمین مسابقه:

زمین مسابقه

توضیحات زمین مسابقه را هم عیناً از متن قوانین ذکر می کنیم:

زمین مسابقه به ابعاد تقریبی 8 در 6 متر است و قسمت هایی از آن دارای سطح شیب دار با شیب حداقل 35 درجه به صورت دره هایی به عمق حداقل 75 سانتی متر و یا تپه هایی به ارتفاع حداقل 75 سانتی متر از جنس خاک سفت و سیمان و گچ و در قسمت های با ارتفاع کمتر صرفاً خاک است. زمین دارای سنگریزه ها و قلوه سنگ هایی به ابعاد مختلف است. ممکن است حوضچه آب به عمق حداقل 15 سانتی متر نیز وجود داشته باشد. ساختار و ترکیب زمین شبیه بیابان طبیعی ایران خواهد بود. در قسمت های مسطح ممکن است از سیم خاردار و قطعات سنگ بزرگ و بوته های خار و ضایعات غیرفلزی نظیر الوار استفاده شود. زمین از مناطقی تشکیل می شود که در حد فاصل این مناطق ممکن است سطوح صعب العبور شامل سنگ، چاله آب به عمق حداقل 15 سانتی متر، سیم خاردار تک رشته، سطح شیب دار و سیم خاردار چندرشته و غیره وجود داشته باشد.

این توضیحات به طور کامل شرایط زمین مسابقه را روشن می کند . در مورد مین های دفن شده در زمین در مسابقات مختلف تقاضه هایی وجود دارند . در برخی از مسابقات مین های شبیه سازی شده الکترونیکی والمرا ، گوجه ای (ts50) ، M14 و ... استفاده می شود و در برخی از مسابقات قوطی کنسرو و سکه استفاده می کنند . در حقیقت در مورد ربات های مین یاب کنترل از راه دور، ساختار می باشد بسیار کامل تر و توانمندتر باشد تا بتواند شرایط دشوار زمین مسابقه را بییناید، اما از طرفی در ربات های مین یاب خودکار، ربات ها از نظر الکترونیکی و برنامه نویسی بسیار پیشرفته تر هستند و عمدۀ پیچیدگی آنها هم در همین بخش هاست. توضیحات دقیق تر در مورد جزئیات این لیگ را می توانید در دفترچه قوانین مسابقات بخوانید. برای دریافت دفترچه قوانین مسابقات رباتیک می توانید به سایت های متولی مسابقات مراجعه کنید . لازم به ذکر است این قوانین برای مسابقات مختلف تشابه زیادی دارند.

رقابت فنی

هدف از ایجاد این لیگ کشف ایده ها و طرح های نو در ارتباط با ربات های مین یاب است. برای این طرح ها 4 دسته بندی کلی تعیین شده است که تیم ها می توانند ایده های خود را در ارتباط با یکی از این 4 موضوع به رقابت بگذارند :

- شناسایی مین های غیر فلزی
- ایده های بدیع برای حرکت در زمین های ناهموار
- خارج ساخت مین از زمین
- علامت گذاری محل کشف مین

طبق قوانین مسابقات اولویت با ایده ها و طرح هاییست که به مرحله اجرا رسیده اند، اما طرح هایی که به صورت مقاله یا شبیه سازی شده هم ارایه شوند قابل بررسی هستند.

آموزش های (باتیک طبقه بندی شده توسط کمیته مهندسی (باتیک / nrec.ir) طرح ساماندهی آموزش (باتیک در اینترنت) برگرفته از سایت رشد مخصوص ده سنی ۱۳ تا ۲۵ سال

گردآوری و ویرایش اولیه - ویرایش علمی و گرافیکی نهایی : زهره دارابیان

فروشگاه عرضه قطعات الکترونیک ، مکانیک و (باتیک

Robochip.ir